

Țara noastră

BIBLIOTECA CENTRALĂ
 „ASOCIAȚIUNII”
 SIBIU

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
 REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
 BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
 Instituții și bănci 150 lei
 Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Cum să ne înarmăm!...

Chestiunea înarmărilor agită din nou, de un timp, lumea întreagă. Declarația guvernului german — din zilele trecute — a avut efectul unei lovituri de măciucă pentru conducătorii celorlalte mari puteri europene, cu toate că, în realitate, n'ar fi trebuit să surprindă pe nimenea, dânsa încadrându-se perfect în linia de conduită ce și-a fixat-o aceasta țară de când destinele ei sunt conduse de „Führer”. Gestul Germaniei va fi semnalul unei noi întreceri de înarmări între principalele state din Europa. Țara noastră, bineînțeles, nu poate ignora lucrul acesta, după cum nu poate nici rămâne nepăsătoare față de această luptă de întrecere. Un elementar instinct de conservare îi poruncește să se acordeze ritmului general, oricât firii ei pașnice i-ar repugna lucrul acesta. Un început concret într-o sistematică organizare a înarmării Țării noastre a fost deja pornit de factorii răspunzători pentru soarta ei. Sentimentele patriotice ale acestor factori, pe cari nu le putem pune la îndoială, nu-i va lăsa, de sigur, să se oprească la mijlocul drumului pe care au pornit. Ne vom înarma deci la fel ca și celelalte state. Vom avea și noi armele cele mai perfecționate. Dar care ar fi metoda cea mai bună ca să ne înarmăm?...

Am cugetat și noi, ca orice suflet românesc în clipele de față, la lucrul acesta, și nu fără nedumerire ni-am pus întrebarea aceasta. Răspunsul ni l-a dat, în mod neașteptat, dar clar, precis, convingător, cartea „Mein Kampf” al renumitului Führer.

Cartea aceasta, cu toate că nu mai e nouă, devine din ce în ce mai actuală. Învățăminte prețioase pot trage din ea toți conducătorii de popoare. Psihologia maselor se constată a fi aproape neschimbată în toate timpurile și sub toate latitudinile. Cartea citată e prea bogată în aforisme, pentru a se putea rezuma în câteva rânduri. Trebuie citită în întregime. Mai cu seamă, în privința pregătirii înarmării, ea ne poate

sugera soluția cea mai bună. Soluția aceasta e magistral sintetizată în următoarele rânduri din sus-citata carte:

„Nicht „Wie fabrizieren wir Waffen?”, sondern: „Wie erzeugen wir den Geist, der ein Volk befähigt, Waffen zu tragen? Wenn dieser Geist ein Volk beherrscht, findet der Wille tausend Wege, von denen jeder bei einer Waffe endet.”

Prin urmare, nu legiferări categorice, nu legi și regulamente impuse, nu noi orânduiri dictate, pentru asigurarea apărării naționale; ci modelarea sufletului națiunii, realizarea unei anumite stări de spirit la aceasta, aducerea ei la o „unitate de cuget și simțiri”, trezirea calităților latente ale rasei și exaltarea lor până la paroxism. Iată soluția supremă — și convingătoare — preconizată de Führer. — Bine, ni se va răspunde, dar procedeul acesta poate corespunde unor anumite elemente sufletești, proprii numai rasei germane: eminent războinice, exaltând forța, însetată de stăpânire.

Ar fi pripit răspunsul acesta. Tot cartea Führer-ului își ia sarcina se ne lămurească:

Mai puternică decât setea de putere și stăpânire, e setea de-a trăi care e comună tuturor viețuitoarelor și care biruie vecinic, până la urmă. „La flacăra ei se topește așa numita umanitate, expresiune a unui amestec de prostie, lașitate și inchipuire îngâmfată.

„Luptând se perfecționează omul.

„În luptă vecinică a crescut și s'a dezvoltat omenirea.”

1) Nu „Cum să fabricăm arme?”, ci: „Cum să făurim spiritul, care învrednicește pe un popor să poarte arme?” Când acest spirit stăpânește pe un popor, voiața găsește mijloc de căi, din cari fiecare conduce la o armă.”

Ing. Gh. Minovici.

Probleme sociale

Dezorientarea tineretului provincial

Tineretul din îndepărtatele provincii trăește drama grozavă a timpului acesta de criză, sub îndoită înghinchiere morală și

M. Olinescu: Cuțul și țurturica — Baladă populară. materială. Sbaterea energiilor tineresti, cari oricum, își găsesc orificiile de respirație în București — unde există un câmp propice pentru dezvoltările personalităților încă în fașe — se epuizează sterp, într-un colț de țară pierdut între munți sau bărgan și uitat chiar de oficialitățile locale.

Totuși setea de cultură e mai actuală ca oricând, ea e specifică generațiilor noi.

Pentru aceste tinere vlăstare, animate de un nou și cald romantism, nu s'a înăptuit nimic trainic, nimic în acord cu necesitățile sufletești, inexorabile.

În schimb, în fiecare oraș, cât de mic, există zece cluburi de box, de foot-ball, de rugby, etc.

Nu contestăm valoarea educativă, disciplina rațională inhibată tineretului, prin posibilitățile pe care sportul le pune la îndemâna educatorului de educație fizică. Însă dacă am cerceta mai atent, am vedea că, așa zisul sport care se face în provincie, e un atentat la sănătatea și curățenia sufletească a tineretului. Chiulul dela școală, sub pretextul unui antrenament pentru matchul de a doua zi, repetat, e un prilej nimerit pentru lenevie. Apoi tentația de a fi vedetă, ridică pretențiunile și orgoliul puberului, care abia încăput în băncile școlii, crede sub aplauzele delirante — și uneori atât de deșănțate — ale publicului amestecat, că regimul școlii e prea sever și că în marginile lui tutelare, nu poate să-și desăvârșască, educația intelectuală.

Începe, atunci, pentru tânărul evadat din rândurile școlii, epoca anilor dați „în particular”, ani de derută și stricăciune sufletească, în răstimpul cărora bate mingea pe maidane, fiind aclamat de o ceată tot atât de desaxată ca și „vedeta”.

Deacum, intervine conflictul cu părinții, începând întâi, în mod scandalos, cu autoritatea școlară. Aceasta e numai una din fețele problemei, cealaltă, mai dureroasă, mai vie, mai pătrunzătoare e a adolescentului care vrea cu tot dinadinsul să se perfecționeze și nu poate, fiindcă nici o autoritate în drept nu-i pune la îndemână un ghid călăuzitor, cu ajutorul căruia, tânărul avid de cultură, să se preumbe prin grădinile cu mirezme ale culturilor antice și moderne.

Dar despre tragedia aceasta, care înneacă și ratează, începuturile tineresti — și mai ales ale celui din provincie — vom vorbi într-o cronică viitoare.

S. P.

Săptămâna politică

— În Grecia s'a făcut liniște. Guvernul a ieșit biruitor, iar d. Venizelos și prietenii săi politici au trebuit s'o ștergă peste hotare, ca să-și apere pielea. Totuși, după cum spun zărele, șeful revoluționarilor va fi condamnat la moarte, în lipsă.

Odată cu liniștirea grecilor, s'a crezut că în politica externă va fi o perioadă de timpuri mai bune, o perioadă de muncă constructivă, spre binele tuturor țărilor civilizate când, ca un trăsnet veni vestea că Hitler a călcat tratatul dela Versailles, instituind prin legea din 16 Martie serviciul militar general obligatoriu pentru Germania.

În urma tratatului dela Versailles, încheiat în 1918 când se termină războiul mondial, Germania nu mai are voie să introducă ser-

viciul militar obligatoriu; ținându-și numai o miliție care să-și apere ordinea internă a statului. S'a trecut această dispoziție în tratat căci s'a stabilit că Germania — în recentul războiu mondial, a fost statul care a contribuit în măsura cea mai mare la izbucnirea războiului.

Dar tratatul dela Versailles a fost călcat de cancelarul Germaniei, ca un simplu petec de hârtie. Hotărârea lui a produs o profundă impresie în cercurile politice europene. Dealtcum marile puteri: Franța, Anglia și Italia au pașit energic chiar dela început, Constituind așa zisul front al marilor puteri, pentru a determina pe d. Hitler a-și părăsi planul său. Se va vedea de partea cui este isbânda.

Sfaturi sătenilor pentru lucrările ce au de făcut în luna Aprilie

Vremea luni Martie ne-a fost desul de prielnică sămănăturilor de primăvară.

În luna Aprilie trebuie fără întârziere semănat porumbul (cucuruzul), sfecla, napii, cartofii și fasolea.

Să nu se semene sfecele, napii și cartofii în pământ gunoît proaspăt, căci nu le merge bine.

Porumbul pentru sămânță să se aleagă mai cu seamă din soiurile, portocaliu și cincantin. *Boabele din mijlocul stuleților sînt cele mai bune de sămănat.*

Tot acum se seamăna trifoiul, lucerna mazăricea, meiul păsăresc, măturile, păringul și toate ierburile pentru nutreț. Semințele tuturor acestor plante trebuiesc bine ciuruite înainte de a fi semăuate.

Boii trebuiesc bine hrăniți ca să poată dovedi munca. În această lună încep a se scoate la pășune vitele. Primarii comunelor trebuie să bage de seamă ca nu cumva să se scoată vite bolnave la câmp, căci molipsesc toate vitele și sărăcesc satele; locuitori singuri cari știu că consătenii lor au vite bolnave să facă cunoscut autorităților, căci e în binele satului întreg. Oile să se scoată numai după ce se scurge pământul, căci fac mare stricăciune dacă locurile sînt moi și pline de apă.

Mai înainte de a duce oile la câmp să le dăm totdeauna puțin nutreț uscat, ca să nu se îndoaie cu lăcomie cu iarbă, care le face rău.

În grădina acum e timpul să sădim și să semănăm tot felul de verdețuri și zarzavaturi, mai cu seamă din cele trebuincioase trairii fiecărui gospodar. Să ia aminte sătenii cu o cheltuială de 20—30 lei ce fac acum pentru semințe, pot să-și facă singuri legume pentru anul întreg și să scape în timpul muncii celei grele, de mănecarea, drept orice merinde, a oțetului sau zeama de prune cu mălai care le is-

tovesc puterile și le scurtează viața. Cel flămând nu poate cu spor mucci și când mănânci numai mămăligă cu sare sau cu oțet, cum de obicei mănâncă sătenii în timpul muncii, ești ca și nemăncat. O ceapă sau usturoiu verde, o fier-tură de bob, mazăre, linte, fasole, salată, este și sănătoasă și nutritivă pentru muncitor. Cum se încălzește vremea să se samene castraveții, bostanii (curcubăta) și pepenii. Este datorია preoților, învățătorilor, primarilor și tuturor iubitorilor poporului să îndemne pe săteni la aceste lucruri. La începutul acestei luni să se isprăvească curățitul pomilor roditori, să se omoare omizele, să li se curățe trunchiurile și tot acum să se altoiască soiuri de fructe bune în pomii ce am văzut că în anul trecut n'au făcut decât degenerate.

Viile le desgropăm, le săpăm, le tălem și le legăm pe araci, iar în lucrurile unde a pierit plantăm vie nouă, fie prin tragerea coardelor de la butucii vecini, fie prin cioace. Vițele americane tot acum se altoiesc.

Cei ce au albine, pentru ca familiile să se desvolte repede, trebuie în fiecare zi, să pue în fiecare stup 1—2 linguri miere curgătoare pentru hrană, lucru ce ajută să se formeze roiuri sănătoase și puternice. Să se așeze vase cu apă în preajma stupilor, căci albinele fiind acum plăpânde, de aleargă după apă, unele se tneacă, iar pe altele le mănâncă broaștele și rațele.

Acum e timpul să se cumpere stupi plinii, căci mai târziu e greu de transportat.

Tot acum e timpul priincios pentru plantat împrejurul curței, duzii (fragarii) atât de trebuincioși pentru vermii de mătase, pe care orice sătean îi poate cultiva și cari le poate aduce un câștig anual foarte bun, dar despre acesta vom vorbi în alt murmur.

(Albina)

Prefectura Județului Hunedoara.

No. 2505/1935.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că, în ziua de 18 Aprilie 1935. ora 11 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate în localul Prefecturii Hunedoara, Deva, pentru construirea spitalului din Baia de Criș.

Valoarea lucrărilor după deviz este de lei 1.500.000.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88-110 din L. C. P. Reg. de funcționare al O. C. L. și normele generale publicate în Monitorul Oficial No: 127/1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație vor depune pe lângă oferte și o garanție de 5%, din valoarea devizului, iar ofertele se vor face numai în conformitate cu caetele de sarcini care pot fi văzute în fie care zi de lucru între orele 12-13. 1/2. în localul Serviciului județean de drumuri Deva.

Garanțiile provizorii nu se vor primi de cât în recipisele Casei de Depuneri și Consemnațiuni sau Administrațiilor Financiare.

Deva, la 22. Martie. 1935.

Prefect:	Șeful serv. financiar:
Indiscifrabil	Indiscifrabil

Din Zarand.

Când își face omul necaz cu deasila

Săteanul Avram Ioan de 35 ani din com. Ribița, (jud. Hunedoara) se căsătorise acum câțiva ani cu o femeie.

Această căsătorie fiind contra voinței părinților, ei trăiau retrași de aceștia. În ultimul timp intervenind certuri dese, urmate de bătaie, ei s'au decis a se despărți. Zis și făcut. Au plecat la Deva cu plângerile, iar când au ieșit dela Tribunal, iar s'au certat așa că femeia a venit acasă cu o mașină iar omul pe jos, din cauza căruia a răcit căpătând gripă. Boala agravându-se și netrăgând-o, a dat în apărindere de plămâni. Nemaiputând suporta torturile boalei, a găsit de cuvînt să vină la Brad spre a fi operat.

Când a ajuns în gara Brad s'a rugat de părinți cari îl însoțiau să-l lase puțin jos, să se odihnească. În momentul în care l'au pus jos nu a mai avut timp decât să adreseze câteva cuvinte celor dragi, succombând. La fața locului au sosit șeful de post și medicul legist, constatând moarte nefericitului om. Parchetul a autorizat înmormântarea.

Volbură.

Cerc cultural

Duminecă a avut loc Cercul cultural al învățătorilor aparținători secției Baia de Criș la școala primară din com. Birtin. La ora nouă s'a oficiat un serviciu Divin de către părintele Tisu la care inv. au luat parte în corpore. Răspunsurile liturgice au fost date de elevii școlii sub conducerea Dlui inv. Vlad. A urmat o lecție practică la cl. III. ținută de Dl Vlad din intuiție, care în urma criticii a fost declarată de bine reușită, iar conferința intimă a fost ținută de către Dl Marinescu care a tratat subiectul „Cum poate inv. să-și câștige simpatia țărănilor.“ După masă a urmat o producție teatrală aranjată de Dl Vlad cu copiii de școală la care a luat parte un public foarte numeros.

Elevii școlii sub conducerea inv. local au executat mai multe cântări și poezii foarte bine reușite. Conferința publică a fost ținută de Dl Stamatoși vorbind țărănilor despre „Datoria cetățenilor față de școală.“ Dl Petru Inciănu a vorbit despre trecutul românilor, iar la urmă a mulțumit Dlui părinte Tisu și Dlui Vlad pentru munca desjăsurată. Părintele local a adus mulțumiri învățătorilor pentru participare. Reuniunea femeilor ortodoxe din localitate au făcut o chetă colectându-se atât bani cât și alimente și haine pentru ajutoara oamenilor săraci. La urmă s'a dat o masă comună în onoarea participanților.

Sabin Tomuș

Știri sportive

Reluarea activității

Mica — Crișana Arad 6-2 (3-2)

Suntem în priajma începutului de sezon pe tarâmul sportiv. Se anunță de pe acum, un an bogat în evenimente. În întreaga țară se dispută cu febrilitate matchurile pentru campionatul diferitelor categorii; cea mai înverșunată probă, rămânând Divizia Națională A. unde 6 echipe își dispută întâietatea.

La noi unde nu se luptă până în prezent nici pentru campionat și nici pentru vreun loc, avem matchuri înverșunate sau mai bine zis spectaculoase (după cum s'a văzut la primul match) datorită excelentei condițiuni fizice și forma în care se găsesc jucătorii din localitate.

La aceste condițiuni, dacă s'ar mai adăoga și o tehnică de care încă nu dispun, am asista la partide și mai.... Deocamdată ne mulțumim numai cu atât.

După antrenamentul cu Crișana ne vom da câteva păreri asupra echipei: Clubul gazdă nu ne-a impresionat prea mult. În afară de rezistență, n'au arătat nimic deosebit față de adversarii lor, de Duminecă. Întințarea n'a înjghebat un atac care să stârnească curiozitatea publicului, ci a lucrat individual. De câte ori mingea a fost jucată în pasuri s'au obținut rezultate.

Trecând în câteva rânduri și la descrierea jocului, vom scoate în evidență cele câteva schuturi ale lui Bortoš care au stârnit aplauzele publicului.

După 5 minute de la începerea jocului, mingea e la Bortoš care dribblează doi adversari și de la 16 m. trage marcând imparabil. Mica conduce 1—0.

Peste două min. Bortoš deschide pe Teucean, acesta centrează și Maier reia marcând al doilea goal.

În min. 16 Turi, extrema dreaptă a Crișaniei, a deschis, demarează pe tușe și trage la poartă marcând spre uimirea tuturor: 2—1 pentru Mica.

E rândul Micei să mai marcheze; astfel cei 5 atacanți combină între ei, mingea e tot la Bortoš care ridică scorul.

Peste un minut, Crișana reduce handicapul. Tot Turi marchează și al doilea goal. De acum înainte gazdele domină cu autoritate. Teucean pornește singur de la centru și marchează goalul 4, apoi aripa dreaptă combină, Maier — Barci — Vancea pentru ca Vancea să marcheze al cincilea goal.

Scorul îl încheie Bortoš dintru'n schut excelent.

Arbitrajul D-lui Balas de la Simeria bunicel; putea fi și mai bun dacă Dlui ar fi fost mai iute.

Mica: Mocuța, Sturek, Zaslo, Mateș (Vancea), Trifu, Haiduc, Barci II, Vancea (Crișan) Maier, Bortoš, Teucean.

Crișana: Coș, Grozav, Mărcuț, Recheriu, Popa, Beke, Turi, Luca, Silviu, Vescu și, Moalsă.

S'au remarcat dela învingători: Bortoš Haiduc și Vancea, iar de la oaspeți Cos, Rechesiu, Mărcuț, și Turi.

Demetrescu.

Înainte de a vă hotărî să vă faceți un costum de haine vizitați

atelierul de croitorie
I. Bontoš

veți găsi

modelele cele mai frumoase, stofe garantate, croială ireproșabilă. Lucrăm ieftin; cu preț de reclamă.

Comandați și vă veți convinge!

